

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Conditiones aliquot, quæ locum Spiritu sancto parent. Serm. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

quam ebrii non videbant, nec cognoscebant suos, quia infuso pręcordijs suis Spiritu facto, ad dolores, ad supplicia tanquam ad consolationes & ad pręmia festinabant. Hęc Augustinus. Quę utinam in nobis quoque dignetur operari Spiritus sanctus, vt mundi amore in nobis extincto ignem sui amoris accendat in cordibus nostris, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Conditiones aliquot, quę locum Spiritu sancto parent.

Sermo IV.

Repleti sunt omnes Spiritu sancto. Actorum II. Quanquam magna erga nos Domini benevolentia charissimi fratres in cunctis eius operibus relucent, & propterea in omnib. festiuitatibus eius bonitatę prędicemus: hodie tamę ceu speciale festū, idę dulcissimum, pietatis, benignitatis & charitatis eius erga nos celebramus: quādo post multa beneficia alia nobis exhibita Spiritū suū in homines misit, nō iam, vt Augustinus ait, per gratiam visitationis & operationis: sed per ipsam pręsentiam maiestatis, quibus non iā uisitor subitus, sed perpetuus consolator & cohabitator adesset æternus. Vbi tamen non hoc solum considerandum, quod in fideles suos Deus ipse uenit, verū etiam sollicitę agendum, vt accipere & nos eundem digni efficiamur: quādoquidę non est personarū acceptio apud Deū patrē, sed promissa Apostolis etiam in nobis complētur, si desideria & actus gerimus, quę Apostoli fecerunt. Quocirca vt simplicia scrutemur, videamus qualiter fuerunt inuenti, quando in eos descendit Spiritus sanctus, si forsā utrunque imitando, mereamur, inuisibiliter (etsi non in tanta plenitudine) consequi, quod illi signo visibili sunt adepti. Legitur in Actis Apostolorum, quod hi quibus hodie datus est Spiritus sanctus fuerunt Christi discipuli, pariter ueniti, sedentes & orantes. Hic quatuor nobis conditiones innuuntur ad recipiendum Spiritum sanctum necessaria. Primo namque dicuntur Christi fuisse discipuli, per quod humiles fuisse & pauperes spiritu significantur, utpote qui spreto mundo relictis parentibus, contemptis denique omnibus, non quę extra se erant solum, sed etiam semetipsos abnegauerant, & Christo se subiecerant, hoc pro summo honore, pro ingenuitate maxima ducentes, si comprobarentur Christi & serui & discipuli. Hęc virtus quam sit necessaria ad Spiritus sancti gratiam anhelantibus, beatus Iacobus in epistola paucis expones: *Deus inquit, superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.* Nec mirum. Deditur enim Spiritus gratię habere hospitium hoc, vnde sibi sit contumelia. Non ingreditur, nisi honoratus. Porro sola humilitas Deum honorat. Nam qui virtutes suas numerat, facta magnificat, prudentiam iactat, errores suos non agnoscit, quomodo vel honorat, vel ad se Deum inclinat? Proinde in scripturis nō incongruē gratia Spiritus sancti aquę comparatur: quę ad ima fluens, montes nequāquam ascendit. Ita enim & Spiritus sanctus non ad superborum, sed humilium mentes descendit. Considerandum verō hic, multa esse indicia humilitatis, compluresq; sibi videri humiles iuxta suam æstimationem, quorum tamen humilitatis signa ab alijs non inueniuntur.

Augustin.

Acto. 19.

Conditio-
nes quatuor
ad recipien-
dum Spiritū
sanctum ne-
cessaria.
Discipulum
Christi quę-
nam consti-
tuant.
Humilitas
quam sit ne-
cessaria Spi-
ritum S reci-
piere volē-
tibus.
Gratia cur
aquę com-
paretur.

Humilitatis
vera iudicia
quæ sunt.

Bernardus.

Superbia
iudicia quæ
sunt.

Fraterna
dilectio.
Act. 2.

Ioan. 13.

Dilectio
fraterna
quid requi-
rat.

Patientiæ
perfectæ fu-
cus quidam
vni fallat
quosdam.

Verum ho-
no cessandi
fit propter
maluolos
aut infir-
mos.

Act. 4.

Ne igitur quem sua fallat opinio, pauca recedenda sunt. Humilitas semper de se minora sentit, nemini se audet præferre, nescit de se præsumere. Humilem nulla virtus potest erigere, nullo scientia inflare, nulla aduersitas frangere semper sibi displicet, semper se ipsum obiurgat: Et, vt verbis vtar beati Bernardi, vult reputari, non humilis prædicari, gaudet contemptu sui, hoc solo planè superbus, quod laudes contemnit, Quantoque plus proficit, tanto minus se putat profecisse, quia per humilitatem simul crescunt & sui cognitio, & sui despectio. At contra, si sua sibi tantum placeant, sibi adeò fidat, vt contra omnes suam defendat sententiam: propterea cæteros omnes existimet vel erroribus subiectos vel passionibus corruptos: de se verò, ac si spiritum Dei solus habeat, præsumat, lapsus ita excuset, vt etiam ipsum monuisse, iniuria sit: num ex humilitate Spiritu sancto illuminata id venire credendum est? An forsitan propterea huiusmodi Christi dicendus est discipulus, quia à nullo in homine se monendum aut corrigendum (vt pote perfectum) credit? Sed de hoc satis.

Secunda conditio eorum, quibus hodie se infundit Spiritus sanctus, est, quia erant pariter vniti, hoc est, simul congregati, non tam coniunctio corporis, quam confesio amoris. Significatur autem, fraternam dilectionem habitaculum parare spiritui sancto. Proinde, vbi iurgia sunt & dissensiones, non credendus est ibi Deus pacis & consolationis habitaculum sibi delegisse. Pulchre autem sequitur, vt discipuli dicantur fuisse pariter, hoc est, eodem loco, & vna charitate coniuncti, quia in signum quo sui agnoscerentur esse discipuli, charitatem eis mādauerat Christus. Iurus namque ad passionem *In hoc, inquit, cognoscent omnes, quod mei estis discipuli, si dilectionem habueritis ad inuicem.* Ad quam sanè non solum pertinet, eorum cum quibus viuunt, vnera & infirmitates patienter portare: verum etiam, ne alijs (quantum fieri potest) sua portanda imponat, cauere. Vnde & is, quem cum omnibus portari necesse sit, ipse neminem vult portare, & qui non cauet vel turbationis vel scandali dare occasiones, vt pote fratres suos non metuens offendere, num pariter viuere nobiscum dicendus est? Obtenditur tamen hic sub specie magnæ mortificationis laqueus, vnde posset non nullos fallere patitiua perfectæ fucus quidam, dum quis nihil de locutionibus aut turbationibus stratum suorum putet curandum, suamque sibi conscientiam jacè decipi non possit) sufficere æstimet, nec petram scandali & offensionis credat lapidem amouendum, sed linguas & indignationes non sine magno etiam merito ferendas, & nonnunquam propter hoc prouocandas. Hæc responderi possent: Probè satis ferendas esse iniurias, oblocutiones, odia, persecutiones, verum occasionem ne dederis, Rectè quidem, à bono non est desistendum propter maluolos, nec post datam informationem propter pusillanimes. At in his quæ fieri possunt & omitti, nolle propter quietem multorum & pacem propriam mutare propositum, vbi tamen tantus fructus non speratur ex propria voluntatis præsumptione, quanta mala sequuntur ex aliorum vulneratione & læsa charitate, non auidem dicere charitatis id esse, & ex Spiritu sancti venire instinctu. Sed de hoc hætenus. At propositum redeundo, Erant, inquam, discipuli pariter corpore congregati & spiritu vniti: vt pote quibus cor vnum & anima vna erat in Domino. Tertia conditio est, quod erant se-
dentes,

IN FESTO PENTECOSTES.

447

ientes. *Sedete, inquit, in ciuitate, donec induamini virtute ex alto.* Quid est, *sedete, nisi, estote quieti?* quandoquidem corporis non tantum ad receptionem Spiritus sancti, quàm animi quies est necessaria. Vnde & Esaias ait: *Super quem requiescet spiritus meus, nisi super humilem & quietum?* Qui ergo seruit vitijs, qui subditus est peccato, qui ambit præesse, qui discordiam seminat, non est quietus, non parat locum Spiritui sancto. Quarta sequitur cōditio, quod erant orantes. Ab aliena quippe consolatione abstracti Deo se dedicauerant: & quia corporalis Christi præsentia ipsis erat ablata, per orationem dulcere eis loqui cum illo, spem suam iactare in illum, promissa quoque eius expectare. Vt igitur & nos gratiam mereamur Spiritus sancti, simus discipuli Christi obediens consilijs Euangelicis & statutis nostris, humiles in affectione, concordēs & vnitatem fouentes in congregatione, quieti & pacifici simus etiam orationi instantes. Nulla nos ab orãdo tentatio deiciat, nulla cōcupiscentia abstrahat, nulla ariditas pusillanimes reddat: quia etsi non nobis, in bona voluntate constitutis, tamen Deo sapit nostra oratio. Et certè expedit nonnunquam nouitijs & etiam alijs feruidis sensibilem deuotionem subtrahi, vt in huiusmodi sentimentis discant non fidere, nec requiescere, sed ad Deum, etsi non suauiter, tamen fortiter se conuertere: quandoquidem non in huiusmodi sentimentis, sed in fide & voluntate bona Deo adhærente, meritum consistit orantis. Vnde & beatus Bernardus consolatur eos, qui iuxta desiderium suum affectum seu delectationem non sentiunt, siue virtutis, siue orationis, adhortans, ne ab orandi, propterea ac bene operandi studio desistant, quantacunque etiam sterilitate cordis prægraentur. Ait enim in quodam sermone: Nemo vestrum, fratres, paruipēdat orationem suam. Dico enim vobis, quia ipse ad quem oramus, non paruipendit eam. Priusquam egressa sit ab ore nostro, ipse scribi iubet eam in libro suo. Ita tamen sanè, si fecerimus quod monemur in Psalmo: *Delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui.* Et post pauca: *Causantur multi fortasse, quod affectum delectabilem & dulciorem super mel & fauam rarius experiantur, nimirum quia tentationibus interim exercentur, multoquē virilius agunt, si virtutes ipsas non pro delectatione, quam experiantur: sed pro virtutibus ipsis, & pro solo beneplacito Dei, tota intentione, etsi nō tota affectione sectantur. Nec dubium quin optimè compleant, qui huiusmodi sunt, Prophete ad monitionem qua dicit: *Delectare in Domino &c.* quoniam non de affectu loquitur, sed de exercitio. Affectus enim ille beatitudinis est, exercitium verò virtutis. *Delectare, inquit, in Domino, id est, ad hoc tende, ad hoc conare, vt in Domino delecteris, & dabit tibi petitiones cordis tui.* Quod si fecerimus, tandem fiet, vt recepto Spiritu sancto, sicut dicimur, ita simus spirituales, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui cum Patre & eodem Spiritu sancto*

viuit & regnat Deus benedictus in secula Amen.

Lucæ 14.
Quies cuiusmodi necessaria sit.
Esaia 66.

Orationis instantia quam sit necessaria.

Deuotio sensibilis cur aliquando vtiliter subtrahatur Meritum orantis in quo consistat.
Bernardus.

Psal. 36.
Eccle 24.

Delectari in Domino quid sit.

IN